

Tale

Kiel, 02.11.2015

Pressesprecher Per Dittrich, Tel. (04 31) 988 13 83

SSW im Landtag

Düsternbrooker Weg 70
24105 Kiel

Tel. (04 31) 988 13 80
Fax (04 31) 988 13 82

Norderstraße 74
24939 Flensburg

Tel. (04 61) 144 08 300
Fax (04 61) 155 08 305

E-Mail: landtag@ssw.de

En identifikatsjoonfiguur fort fraschweesen

*Gröönise tu forstaling foont bök am Berthold Bahnsen di 31.10.2015 önjt
Andersenhüs önj Risem-Loonham*

Liiw familie Bahnsen, liiwe geeste, liiw följkens,

ik fröi me oueremätje, dåt ik diling da gröönise foon e SSW önj e loondäi ouerbränge koon. Berthold Bahnsen heet 20 iir lung loondäismoon for e SSW wään än as deerma uk en fäärend repräsentant for e frasch tradition banerfor foon e SSW. Deer ütouer as´r natörlik uk en repräsentant for e SSW-politik önj möre iirtiinde wään än hi hiirt tu da grute persöönlikhäide, wat et politisch laawen än et loondäisårbe önj sin tid präaged hääwe.

Än likes koon ik ai bütenam, sin wirken for da frasche önj e fokus tu naamen. As hi mat årbe önj e loondäi begand - 1947 - wjarn da biise struuminge önj e frasch bewääging ouerhood ai iinjs am e status fort frasch. Hi heet natörlik en riin frasch grünpositsjoon innümen - jüst sü as åål da natsjonaale frasche. Frasch as frasch än as likberuchtied ma tjüsch än dånsh. Sü iinjfäch wus et!

Dåt et jarst partaiprogram foon e SSW uk krååwed, dåt da tra språke än trii kultuure önjt gränslönj likberuchtied weese schönj, heet was uk wat ma Berthold Bahnsen än sin mastridere tu douen. Dåtdeer krååw än di fakt, dåt e SSW likberuchtied foon dånsh än frasche grünläid worden as, heet uk en rul spaald, as eefter e leest loondäiswool iinj e SSW klååged worden as. Deer as näämlik

säid wörden, dät e SSW duch ai uk frasche inträse ferteese koon. Et loonsferfootingsrucht heet gâns klåår önjerkånd, dät e SSW e partai foon e dânsche än e natsjonaale frasche as. Än grün wus et partaiprogram; en ouderen grün wus ouers uk, dät et åltens frasche repräsentante önj e SSW jääwen heet än jeeft. Än, dät et sügoor mååst tiin iir jääwen heet, weer e SSW önj e loondäi bloots foon en fraschen repräsentird wus – foon Berthold Bahnsen. Sütuseeden, as et politisch schååfen foon Berthold Bahnsen uk diling nuch huuchaktuäl!

Sin strääwen fort frisch wus ouers uk ordi uner influus foon da probleme foon sin tid. Klåår, följ schölj ham am e frasche spräke än kultuur kumere. Än dät däi hi uk. Ouers jütids schind et nuch wichtier tu weesen än schååf da ökonomische grünlååge, dät följ ouerhood fernunfti laawe köö. Följ schal je ai ferjesse, dät da manschne eefter e tweede wråålskrich ninte häin än et jüst uk önj Nordfraslönj uk nuch önj da süstier, söömtier än tachtentier iirnge maner arbe jäif as oudere stäägne. Deerfor wus et klåår for ham, dät da frasche bloots en tukamst önj e äin hiimstioun häin, wan et uk ökonomisch bärjap ging. Dät wus was uk en grün deerfor, weeram hi seelew ham tujarst önj e finåns- än wärtchapspolitik engagiird heet.

Än likes, åltens köm et wider tu situatsjoone, weer et uk am en bekånen tut frisch ging. Än natörluk wus e grut Kreisreform dät wichtiest biispiel. Suner ham wörd et di kris Nordfraslönj ai jeeuwe. Dät tooch – 1969 – jäif et en pattsituatsjoon önj e loondäi än Berthold Bahnsen heet ferootuuring ouernümen. Än dät däi hi üt en frisch bewustweesen herüt. Et wus klåår for ham, dät en nai ferwåltingsstruktur nüsi wus; dät wus südånji klåår for di finans- än wärtchapspolitiker. Än et wus uk klåår, dät liiwst åle frasche gebiite tuhuupefooted wårde schönj; heer wus di frasche önj ham tu schüns. Sin rees däi di ütslåch än döör ham hääwe we jüdeer nai modern struktur aw kriseebene fungen. Dät ma döörtuseeten wus mödji än hi füng uk en ordien mötjwin. Ouers sü as et bait modernisiiren foon ferwåltingsstruktuure – deer jeeft et je uk paralele önj üüs tid.

Dät biispiel ma e Kreisreform wised ouers uk en läit sin wisjonäär hooneln. Di grute kris Nordfraslönj schölj en nai ouergripend regional bewustweesen schååfe. Än dät as wålj uk luked. Da mansche fäile jam as nordfrasche. Wat wilems breecht, as dät et uk e frasche spräke än kultuur nuch bääder tu gåågen kamt. Ouers da politikere än engagiirte iirenåmtlere foon diling schan je uk nuch wat tu douen hääwe.

Berthold Bahnsen heet for da frasche wat önj e gung seet. Än hi as åltens nuch en identifikatsjoonfiguur fort frischweesen. Wan huum aw wikipedia kiiked, wårt´r as „friesischer Minderheitenpolitiker“ beschraawen än önj Gyldendals Dansk Biografisk Leksikon stoot: „Bahnsen var friser“ „Berthold Bahnsen wus en fraschen“, bääder koon huum dät eentlik ai seede.

Foole tunk for tuhiiren.